

„Európai polgárnak lenni ...”

Interjú György Gábor EU-delegáció vezetővel

– *Nagyon nagy volt a nemzetközi és a magyar érdeklődés az Európai Alkotmánnyal, Európa jövőjével foglalkozó budapesti konferencia iránt. Mit jelez ez valójában?*

– Igen, ez fontos és jó volt. Fokozódó várakozást és bizalmat jelez Európa iránt. Talán az emberek, akik ott voltak a konferencián, nem is elsősorban csak az Alkotmány fogalmában gondolkoznak. Volt egy kis lelki megingás az Alkotmány elfogadási folyamatának franciaországi és hollandiai kudarcra miatt, aztán még egy kis megingás, a 2007 és 2013 közötti költségvetés körüli bizonytalanságok miatt. Majd egy megkönnyebbülés. Tizennégy ország ratifikálta az alkotmányos szerződést. Megszületett a 2007 és 2013 közötti költségvetés. Úgy néz ki, hogy a maga útján halad előre az Unió bővítése, ami nem történhetne meg, hogyha Európa szerte ne tartanák sikeresnek a 2004-ben taggá lett tíz ország benne Magyarország sikeres csatlakozását. Ezek a folyamatok, mintegy katarzist eredményez Európa szerte és így Magyarországon is. Ezek a lelki folyamatok olyanok, mint a lavina, mint a hullámok, egyszer fent, egyszer lent. Lesznek még persze Európa közös jövőjének kialakítása során völgyek és hegyek, de most épp egy ilyen hegyecske van, és én többek között ezzel magyarázom a valóban nagy érdeklődést. No meg azzal, hogy a belépéskori, két évvel ezelőtti várakozások közül egyre több kézzelfogható közelségbe került Magyarország, a magyar polgárok számára. Ez is bizalmat kelt az Unió iránt, várakozásokat kelt és érdeklődést gerjeszt. Különösen a 2007 és 2013 közti tíz ezer milliárd forint, melyről Barath Etele beszélt előadásában. Ez a magyar történelem egy új szakaszát jelenti majd és fogja finanszírozni a tervek megvalósulását. Úgy gondolom, ilyen várakozások közepette érthető a felfokozott érdeklődés...

– *Ha sommásan meghúzzuk ennek a tanácskozásnak a mérlegét, voltak ott olyan szakértők, akik még láttak esélyt arra, hogy lesz az Európai Uniónak Alkotmánya.*

– Szerintem is lesz Alkotmány. Minél közelebb van valaki azokhoz a társadalmakhoz, ahol nemet mondtak, annál kacifántosabb megoldásokon töri a fejét, mert azt gondolja, hogy ugyanezt, ugyanott még egyszer nem lehet keresztülvinni. Én ezt a kérdést nem tudom eldönteni, de azt tudom, hogy a dolgokat egészen közelről nézni – az nem mindig ad olyan pontos képet, mintha az ember egy kis távolságból, rálátással tudja megítélni a helyzetet. Az a holland képviselő, aki olyan nagyon kategorikus volt abban, hogy ők már döntöttek és nem változtatnak, egy hibát biztosan elkövetett: azt mondta, hogy soha. És a politikában azt, hogy soha, sosem szabad mondani. Nyilvánvalóan helyes az Európai Bizottság és az Európai Tanács álláspontja, hogy nem kell kapkodni. Ugyanis tényleg van min elgondolkozni. Fontosabb dolgokon kell elgondolkozni, mint azon, hogy milyen „ostyában adják be még egyszer az alkotmányos szerződés

piruláját”. Gondolkozni azon érdemes és kell elsősorban, hogy ha már felismertük, hogy Európa polgáraiért jót tenni, az ő jövőjükért, gyerekeik, unokáik jövőjéért dolgozni, nélkülük, bevonásuk nélkül, de legalábbis tájékoztatásuk nélkül – hiábavaló foglalkozás, hogyan tegyük Európa ügyét az európaiak ügyévé? Hogy ha Európa ügye az európaiak ügyévé válik, akkor ez az új helyzet ki fog majd termelni egy új megoldást. Hogy ez az új felfogás hogyan manifesztálódjon, mondjuk egy alkotmányos szerződésben, ez már a jövő témája. Ez az Európai Bizottság történelmi érdeme, Barroso elnök úr és helyettese, Margot Wallström asszony nevét érdemes megemlíteni. Nagyon jelentős a tevékenységük. Talán furcsa az európai demokráciák szervezetében, integrációjában, uniójában ezt így megfogalmazni, de tény, hogy nem vágnak az európaiak gyámkodásra és nem vágnak arra sem, hogy valahol, tőlük távol, számukra kevésbé érthető nyelven, értük cselekednek! Részt kívánnak venni a döntésekben, hallatni akarják a hangjukat és ehhez megfelelő helyzetbe kell kerülni. Ezen dolgozik a mi képviselőnk is, de én ezen nem azt értem, hogy oda kell állni az emberek elé és elmondani, hogy itt az igaz, vigyétek és egyétek, hanem beszélni kell az emberekkel. Meg kell tudni, hogy számukra mi a fontos, melyek a prioritások, és ki fog derülni, hogy ahány ember, annyiféle prioritás. A mi dolgunk az, hogy a kérdéseikre olyan válaszokat adjunk, amelyek tartalmazzák az adott kérdés európai dimenzióját is. Az állampolgár és a család biztonsága, egészsége, a gyerekek tanulmányai, a munkahely, az életszínvonal, a nemzetközi értelemben vett biztonság. Ezek azok a dolgok, amelyekre mindannyian gondolunk, hogy ha az életről tanakodunk. Nincs ezek között olyan, amelyre az adandó válasznak ne lenne európai dimenziója. Ez a mi dolgunk, ezért rendezünk ilyen konferenciákat is: legyen érezhető az, hogy egyrészt nem vagyunk egyedül, egy nagy közösség tagjai va-

gyunk. Ugyanennek a másik oldala, hogy nem a fejünk fölött történik az integráció, hanem annak alakítói vagyunk. Ez itt, ahol mi most ülünk, egy európai szoba, előttiünk az EU egyik utcája van, az út két oldalán Európai Unión belüli házak vannak, benne európai polgárok élnek. Mi vagyunk azok. Rajtunk múlik. Előbb-utóbb át kell mindannyiunknak ezt érezni, és persze a kormányoknak és a pártoknak és a döntéshozóknak elsősorban. Immár többekre számíthatunk, mint saját magunkra, de egyúttal többekért is vagyunk felelősek.

– Több évtizedes újságírói múltja a kommunikációban milyen előnyt jelent Önnek? Vagy tán nem is előny?

– De, kifejezetten előny, sőt azt gondolom, hogy többek között ezen tapasztalataim miatt esett rám a választást, hiszen sokan pályáztunk erre a munkára. Mint nagy rádiók munkatársa, vezetője, olyasféle munkákban vettem részt, amelyek sikeréhez elengedhetetlen volt a közönség, nagy tömegek megnyerése. Ha egy rádióknak sok hallgatója van, ez a siker mutatója, de feltétele is. A médiában nem arról van szó, hogy az elitnek képesnek kell lennie arra, hogy eladja a maga politikáját. Ellenkezőleg, arra kell képesnek lennie, hogy olyan portékát állítson elő, amit az emberek elvárnak, igényelnek, szeretnek, magukénak mondanak, amihez közük van. Nincs olyan nagy különbség egy rádióadás és az EU között, ebben a tekintetben. (György Gábor a Danubius és a Sláger Rádió alapítója és igazgatója volt. A szerk.)

– Hány információs iroda segíti a kommunikációs munkát ma Magyarországon?

– Az országban van 17 információs központ, nem beszélve könyvtárakról és dokumentációs központokról. Amikor megkezdtem a munkámat, megrökönyödve tapasztaltam, hogy Budapestnek, ahol az ország egy ötöde él, nincs információs központja. Enyhe gyógyír erre a sebre, hogy itt, a Deák Ferenc utcában, a képviselőlet új székházában már van egy kis saját, egy helyiséges információs lehetőségünk, ahol olvasni és internetezni is tudnak az érdeklődők, de az egyik fontos feladatunk közepes távon, hogy Budapestnek legyen ismét információs központja. Ez többszereplős játék: az Európai Bizottság, a magyar kormánnyal együttműködve üzemelteti ezt a hálózatot, közös a finanszírozás is és Budapest esetében valószínűleg még egy szereplőnek is lennie kell, ez pedig maga a főváros. Ez nem egyik napról a másikra megoldódó kérdés.

– Említett középtávú feladatot, ezek szerint vannak prioritások, vannak középtávú, vannak hosszabb távra szóló feladatok.

– Rövid távú a hagyományos értelemben vett tájékoztatás. Az Európai Bizottságban, annak egyes egységeiben, szolgálatainál születő döntések némelyike közvetlen behatással van az emberek életére. Ezekről nagyon gyorsan kell, hogy tájékoztassunk, elsősorban a média segítségével. Az egészségünkkel, az árakkal, az élelmiszerek és egyéb termékek biztonságával, de akár a nemzetközi kapcsolatokkal összefüggő aktuális dolgokról van szó, az Európai Bizottság nagy hírtengerében, nekünk abban az órában, amikor a hír születik, el kell juttatni az információkat a megfelelő helyre. Középtávú? Részint említettem, hogy nem maradhat olyan régió, ahol ne lenne hozzáférhető az emberek egyéni igénye szerinti információ. Hosszabb idő elteltével mondhatjuk, hogy nem dolgoztunk hiába, hogy ha az emberek napi gondolkodásába is beférkőzik az a gondolat,

hogy magyarként immár egy integrált Európa polgárai is vagyunk.

– Azt gondolom, hogy éppen a gondolkodást a legnehezebb formálni, ilyen tekintetben ez valóban hosszabb távú cél lehet. Milyen munkatársi gárdára, milyen csapatra támaszkodik ebben a munkában?

– Nem vagyunk sokan, akik ezt a kommunikációs munkát végzik, egyenlőre összesen hatan. Így komoly odafigyelést igényel az, hogy valóban reális célokat tűzzünk magunk elé. Hatan végezzük a kommunikációs munkát, ezen kívül vannak más, nagyon fontos munkát végző kollégáink is, de az Európai Bizottság nagyon szigorú ügyrenddel, adminisztrációs előírásokkal és rendkívül szigorú költségvetési gyakorlattal rendelkezik, így nagyon fontos, hogy munkánk ezen része is tökéletes rendben legyen.

– Az Európa Tanács az, amely kisebbségi ügyekkel foglalkozik, nyelvi chartája van, mégis úgy látom, hogy az EUBan is, éppen a roma problémák révén, kezd előtérbe kerülni a kisebbségek helyzete, talán éppen a magyar európa-parlamenti képviselők a legaktívabbak ebben a kérdésben.

– Igen, biztos vagyok benne, hogy ha az Európa Parlamentben feltennék a kérdést bárkinek, hogy a magyar képviselők miben tették először emlékeztetéssé a tevékenységüket, első helyen valószínűleg a többség a kisebbségekkel kapcsolatos javaslataikat említené meg, ami még az európai alkotmányos szerződésbe is bekerült. Ami viszont áttételesen ugyan, de mégis csak ide kapcsolódó nyelvi kérdést, migrációs problémákat illeti, ebben az Európai Bizottság is partner. A mi munkánk nem egészen független az Európai Parlament működésétől, és ennek keretében az Európai Bizottság különféle akciókkal lép fel, köztük a kisebbségi helyzet érdekében.

Azt szoktuk mondani egyébként, hogy Európa eszperantója a fordítás. Nekünk is van egy információs szolgálatunk, amit bárki ingyen felhívhat Brüsszelben, és magyarul kap felvilágosítást. Ez a szám a következő:

00 800 6789 1011

– Hogyan érzékeli, ha az országban jár-ke, hol tartunk mi abban a folyamatban, hogy európai polgárokká váljunk?

– Két folyamat torlódik egymásra. Egy negatív és egy pozitív. Az ország belépésekor még részben irreális várakozások keletkeztek. Ezek természetesen a helyükre kerülnek az idő múlásával. Sokan hihették, hogy április utolsó napján egy provinciális kelet-európai országban fekszünk le aludni és május elsején fejlett nyugat-európai országban ébredünk. Erre a lehetőség meg is született azon az éjszakán, mégis ez hosszú és bonyolult folyamat. A másik pedig pozitív: egyre többen szereznek előnyös tapasztalatokat, közvetlen tapasztalatokat az Unióval kapcsolatban. A pályázatok nyertesei, a mezőgazdasági termelők, azoknak a régióknak és településeknek a lakói, ahol európai uniós segítséggel az életszínvonalat hathatósan javító beruházások történtek, és így tovább. Tulajdonképpen lehet, hogy elég lenne nekünk türelmesen várni, mert az élet dinamikájából az következik, hogy az utóbbiak száma emelkedik, az előbbiek száma csökken, tehát ülhetnénk karba tett kézzel is akár, de nem ezért tart képviselőlet Budapestten a Bizottság, hanem szeretnénk valódi katalizátorai lenni ennek a kedvező változásnak.

mayer